

Breddning av väg i Stav

Arkeologisk förundersökning

Stav 3:5 m fl
Munktorp socken
Västmanlands län

Anna-Lena Hallgren

Innehållsförteckning

Inledning.....	5
Målsättning och metod.....	6
Undersökningresultat.....	6
Referenser.....	7
Tekniska och administrativa uppgifter.....	7

ISSN: 1653-7408
ISBN 10: 91-85591-10-X
ISBN 13: 978-91-85591-19-0

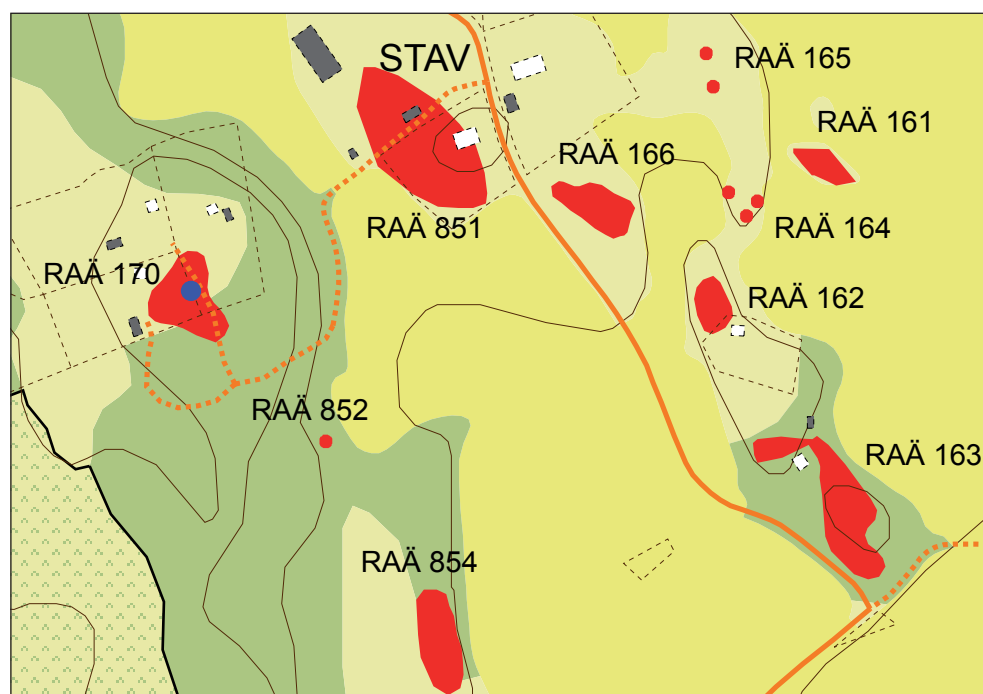
Figur 1. Utdrag ur den digitala Gröna kartan med undersökningsområdet markerat med en röd ring. Skala 1:50 000.

Inledning

I oktober 2004 ansökte Ola Eriksson (Stav 10:1) muntligen, i samband med att Länsstyrelsen besökte platsen, att få bredda en befintlig väg genom ett gravfält (RAÄ 170). Länsstyrelsens kulturmiljöenhet gjorde bedömningen att med ett mindre ingrepp där inga synliga lämningar fanns skulle vägen kunna bli farbar året runt (Lst beslut dnr: 431-12205-04). Efter att Lantmäteriets utredning om nyttjanderätt till vägen vann laga kraft den 14 juni 2006 genomförde Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen en arkeologisk förundersökning på platsen. Arbetet utfördes på uppdrag av Ola Eriksson efter beslut av Länsstyrelsen i Västmanlands län (Lst dnr:431-12205-04, daterat 2006-06-26)

Det aktuella gravfältet är beläget på flackt berg med moränavlagringar. Gravfältet, som är omkring 75 x 35 meter (N-S) stort, ligger både i tomt- och skogsmark. På gravfältet finns 12 registrerade fornlämningar. Dessa utgörs av en hög och 11 runda stensättningar. Högen är 30 meter i diameter och omkring 4 meter hög (FMIS). Högen uppvisar stora skador. Dels har en större urschaktning gjorts i högens östra och centrala del dels har en källare byggts in i dess sydvästra del. De runda stensättningarna är mellan 4 och 6 meter i diameter och 0,1 - 0,4 meter höga.

Den väg som ska breddas löper i ungefär nordsydlig riktning genom gravfältet. Den arkeologiska förundersökningen berörde endast ett mindre område där fornlämning möjligen skulle komma att beröras av arbetsföretaget. Storleken på förundersökningsområdet uppgick till omkring 4 x 1,5 meter. Inom området fanns en ansamling av sten som vid en besiktning på platsen bedömdes som en möjlig fornlämning. Vid förundersökningen kunde dock fornlämning inte konstateras inom förundersökningsområdet.

Figur 2. Utdrag ur digitala fastighetskartan (blad 10G 9d). Registrerade fornlämningar i närområdet är rödmarkerade. RAÄ 161-163, 166 och 170 utgörs av gravfält, RAÄ 164 av en rund stensättning och 2 stensättningsliknande lämningar, RAÄ 165 av en rund stensättning och en busgrund, RAÄ 851 utgörs av ett område med busgrunder som benämns Stav by, RAÄ är en borttagen busgrund och slutligen RAÄ 854 som är ett område med odlingsrösen. Det aktuella förundersökningsområdet intill den väg som ska breddas är markerat med en rund, blå cirkel. Skala 1:5000.

Målsättning och metod

Syftet med förundersökningen var dels att om möjligt skydda fornlämning från skada, dels att dokumentera eventuella kulturlager och anläggningar som vägen inte kan undvika. Om större anläggningar påträffades skulle länsstyrelsen kontaktas.

Förundersökningsområdet torvades av med en mindre grävmaskin varefter ytan handrensades. När det konstaterats att stenansamlingen inte utgjorde en del av en skadad grav togs den bort med hjälp av maskin. Området fotograferades före och efter undersökning. De mindre kolfläckar som framkom grävdes igenom för hand.

Undersökningsresultat

Storleken på förundersökningsområdet var omkring 4 meter långt och 1,5 meter brett. Inom området fanns en ansamling sten som avtecknade sig både i ytan genom torven och i profil i vägkanten. Vid undersökningen kunde dock fornlämning inte konstateras. I fyllningen runt och under stenarna återfanns recent material i form av bland annat tegel och glas vilket visar att stenarna lagts på plats under sen tid, sannolikt i samband med det att vägen anlades. Under stenansamlingen fanns ett flertal diffusa, svåravgränsade kolfläckar. Även i dessa återfanns enstaka tegelfragment.

Figur 3 (ovan t.v.). Förundersökningsområdet intill vägen som ska breddas. Det aktuella området är markerat med plastband. Fotograferat från SÖ. Foto: Anna-Lena Hallgren, KM (gäller samtliga foton).

Figur 4 (ovan t.h.). Den ansamling av sten som vid förundersökningen visade sig vara sentida. Fotograferat från öster.

Figur 5 (t.v.). Schaktet efter det att stenarna tagits bort. I botten fanns diffusa fläckar med kulturpåverkad jord inslag av träkol. Inget tydde dock på att det rörde sig om rester av en fornlämning. Fotograferat från öster.

Referenser

Uppgifter ur fornminnesregistret (FMIS), Munktorp socken.

Länsstyrelsebeslut, Lst dnr: 431-12205-04, daterat 2006-06-26.

Tekniska och administrativa uppgifter

Västmanlands läns museums dnr:	040221
Kulturmiljöavdelningens projektnr:	20-503
KM dnr:	06067
Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum:	431-12205-04, daterat 2006-06-26
Undersökningsperiod:	2006-07-06
Arkeologtimmar:	4 timmar
Maskintimmar:	4 timmar
Exploateringsyta:	6 m ²
Personal:	Anna-Lena Hallgren
Belägenhet:	Stav 3:5 m fl, Munktorp socken
Ekonomisk karta:	10G 9d
Koordinatsystem:	Rikets
Koordinater:	x 6596251 , y 1519171
Höjdsystem:	Rikets
Inmätningmetod:	Manuell
Dokumentationshandlingar:	-
Fynd:	-
Inventarienummer VLM:	-